
Wat is de Einstein Class en voor wie?

“Ik bracht elke dag een duiveltje en kreeg een engeltje thuis. Hier werd hij eerst door een Einstein Coach opgevangen, gekalmeerd en kon hij tot leren worden overgehaald. (...) In die periode zei hij: mam, zo hoeft het van mij allemaal niet meer. Nou, dat breekt je moederhart! “
(uitspraak moeder van een leerling)

In de Einstein Class krijgen jongeren met ASS/Angststoornissen/Depressies/informatieverwerkingsproblematiek onderwijs en zorg op maat. Afhankelijk van de ondersteuningsbehoefte van een leerling varieert dit van het monitoren en begeleiden op afstand, tot het - tijdens enkele uren of volledig - aanwezig zijn in het aparte gebouw van de Einstein Class (zie voor toelichting op de verschillende arrangementen de website www.einsteinclass.nl).

Voor een plek in de Einstein Class is geen toelaatbaarheidsverklaring¹ nodig vanuit het Samenwerkingsverband. Bij veel andere initiatieven binnen het passend dan wel speciaal onderwijs is dat wel het geval. Het belangrijkste criterium is een ASS diagnose. Voor de leerlingen met een zwaardere ondersteuningsbehoefte heeft de gemeente Waadhoeke middelen vanuit de Jeugdwet beschikbaar gemaakt. In totaal is 1,5 FTE aan jeugdhulp-expertise aanwezig in de Einstein Class, die beschikingsvrij kan worden ingezet. Dit biedt de Einstein Class flexibiliteit in het op- en afschalen van onderwijs en zorg op maat. De Einstein Class onderscheidt zich daarnaast van andere onderwijsinitiatieven voor leerlingen met ASS doordat het onderwijs binnen een reguliere setting gegeven wordt (alle leerlingen zitten in een reguliere klas). Bovendien kunnen Einsteinleerlingen daardoor onderwijs op hun niveau volgen en dus ook op havo/vwo niveau.

*“Ze kijken hier naar wat **kan** in plaats van naar wat **moet**.”*

*“Ze kijken naar wat **wél lukt**, in plaats van naar wat **niet lukt**.”²*

Het Einsteingebouw is voor veel leerlingen met ASS een veilige uitvalsbasis. Het biedt niet alleen orde te midden van een dynamische omgeving, maar is ook een plek waar ze altijd een pauze kunnen nemen als het even niet meer gaat, waar ze begrepen worden, en waar ze ook zelf mensen beter begrijpen. ³Een leerling, uit arrangement 2, typeerde de Einstein Class als volgt:

Einstein is een veilige, rustige plek waar niet alleen orde is, maar ook orde gegeven wordt, als je het zelf niet kunt vinden.

---

¹ Deze wordt afgegeven door het Samenwerkingsverband en verschaft leerlingen toegang tot het Speciaal (basis)onderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, Praktijkonderwijs of een Tussenvoorziening.

² De blauwe items zijn uitspraken van leerlingen .

³ Voor leerlingen met ASS is het belangrijk dat ze op hun eigen manier mee mogen doen en zichzelf kunnen zijn, zonder dat ze constant hoeven te proberen aan te passen aan wat ‘gangbaar’ is (Bron: Baat het niet, schaadt het wel?, Julie Wevers, Autisme Magazine 202-04 p.32)

De werkwijze van de Einstein Class

Binnen de Einstein Class zijn vier arrangementen.⁴ De arrangementen 2 en 3 zijn bedoeld voor leerlingen die in de basisondersteuning en basisondersteuning+ kunnen functioneren in de reguliere klas. Deze arrangementen vallen daarmee binnen het passend onderwijs. Binnen arrangement 2 volgen leerlingen in principe de lessen in de reguliere klas, maar kunnen ze 10% van hun schooltijd in het Einsteinlokaal op de AMS (lokaal 103) doorbrengen. Het zijn leerlingen met een tekort aan zogenaamde 'executieve functies', waardoor er naast begeleiding van de mentor behoefte is aan extra begeleiding op de onderwijsvraag. In het Einsteinlokaal kunnen leerlingen hun huiswerk maken, even van zich af praten en tot rust komen (ontprikkelen). Veel kinderen met ASS hanteren een strikte scheiding tussen school en thuis, waardoor het moeten maken van huiswerk vaak resulteert in strijd met ouders thuis, volgens zowel ouders als leerlingen. Doordat ze dit nu in de Einstein Class kunnen doen, blijven hun schoolresultaten daarmee op peil. Daarnaast geeft de wetenschap dat ze hier terecht kunnen rust en zelfvertrouwen, zoals duidelijk wordt uit onderstaand citaat van een arrangement 2 leerling.

Zonder Einstein had ik wel begeleiding in het hoofdgebouw gekregen, ik denk niet dat ik dan niks zou kunnen, maar dit is wel veel fijner. Even je verhaal kwijt, tot rust komen. Dit helpt voor m'n zelfvertrouwen, in drukte kan ik dat niet opbouwen, [daar] kom ik niet aan toe.

Arrangementen 3 en 4 zijn gericht op leerlingen met een meer intensieve ondersteuningsbehoefte en bieden een combinatie van onderwijs en zorg. Deze leerlingen hebben in ieder geval een dag in de week vrij, om thuis op adem te komen of om eventuele therapieën te volgen. In arrangement 3 volgt de leerling minimaal 50% van de tijd onderwijs in de reguliere klas en 3 tot tien uur per week in het Einsteingebouw, eventueel aangevuld met therapie bij een zorgverlener of een stage. Arrangement 4 leerlingen zijn niet in staat onderwijs te volgen in de reguliere setting. Zij krijgen in ieder geval 24 uur per week onderwijs en zorg binnen de Einstein Class. Mocht 24 uur (nog) niet haalbaar zijn voor een leerling, dan is er ook nog arrangement 4+ (zorgroute). In arrangement 4+ wordt er gewerkt met een ingroeiplan zoals beschreven in de Variawet.

Het ging echt niet goed met mij. Ik had het heel erg nodig om weg te zijn van mensen en lessen. Ik ga nu in de Einstein Class gespreid examen doen, want ben nog niet klaar om naar het MBO te gaan.

Voor sommige arrangement 4 leerlingen is het al winst wanneer zij fysiek aanwezig zijn op school. Binnen dit arrangement werken de orthopedagoog (die een regisserende rol heeft), zorgcoaches (jeugdhulpwerkers met een SKJ registratie) en de Einstein Coaches nauw samen om de leerling weer 'leerbaar' te krijgen. Er wordt bijvoorbeeld ingezet op het herstellen van een ritme, het naar de Einstein Class laten komen, weer onder de mensen te zijn, met als uiteindelijk doel de leerling weer tot leren te motiveren.

---

⁴ Het is belangrijk om te streven naar inclusie, maar dan wel op een dusdanige manier dat een leerling zichzelf kan zijn en op zijn eigen tempo en eigen manier kan ontwikkelen. In sommige gevallen betekent dit dat kinderen met ASS 'onder elkaar' zijn, om zo op een gestructureerde en veilige manier ervaringen op te doen in een rustige en prikkelarme omgeving. (Bron: Samen op weg naar Steeds Inclusiever Onderwijs, NVA Expertgroep Autisme & Onderwijs, 2021)

Samengevat:

Arrangement 2 is een onderwijsaanbod voornamelijk gericht schoolwerk en welzijn binnen de (grote) school AMS. Aanbod wordt verzorgd door de onderwijscoaches.

Arrangement 3 is een onderwijs-/zorgaanbod. Bij deze leerlingen ligt de nadruk meestal op het onderwijsstuk van schoolwerk maken en plannen. Maar ook zorgactiviteiten kunnen worden ondernomen.

Arrangement 4 is een zorg-/onderwijsaanbod. Hier ligt de nadruk op de geestelijke gesteldheid van de leerling. Hoe zorgen we dat ze in de juiste leerstand komen en blijven. Dit is een samenwerking van onderwijs (vakspecialisten en coaches) en zorgmensen (jeugdhulpverleners) waarbij beide evenveel inbreng hebben over het plan (OPP) van de leerling.

Arrangement 4+ is een zorgaanbod. Hier ligt de nadruk volledig op de opbouw van dagritme binnen een onderwijssetting. De begeleiding wordt hier gedaan door de jeugdhulpverleners van de Einstein Class in samenspraak met de orthopedagoog.

“In het begin hield ik er niet zo van om naar school te gaan. (...) Ik zag er heel erg tegen op. Ik ging dan eerst naar de Einstein klas ‘s ochtends, want ik wou niet naar de les toe. Zat ik hier een uur te praten over waarom ik dat doe. Nu ben ik gewoon een normale leerling. Nu weet ik wat ik moet doen met alles. Als ze het [de Einstein Class] hadden afgeschaft in mijn eerste jaar had ik wel thuis gezeten op dat moment.”

*De Einstein Class is een Zorg-onderwijs leergemeenschap geworden in de afgelopen 5 jaar. Binnen dit leergemeenschap werken pedagogen, vakspecialisten, orthopedagogen, gebiedsteammedewerkers en jeugdhulpverleners (SKJ) samen om voor de leerlingen iedere keer weer een passende oplossing te vinden. Het onderwijs is niet altijd leidend, net zoals de zorg niet altijd leidend is. **Het welzijn van de betreffende leerling is leidend!** Dus met andere woorden we werken vanuit de visie:*

“Voor ieder probleem is een oplossing!”

En kunnen we de oplossing niet direct vinden dan zoeken we net zo lang tot we hem hebben gevonden in het belang van de leerling. Zit een leerling niet goed in zijn vel, maar heeft hij/zij een belangrijke toets dan heeft de toets pech en gaan we eerst proberen de leerling weer “goed” in zijn of haar vel te krijgen.

De Einstein Class is uniek in zijn soort en om die reden is het ook iedere dag weer een uitdaging om oplossingen te bedenken voor mogelijk problemen die er gister nog niet waren.

Taede Haarsma

februari 2023